

Vracení DPH, zvláštní režimy

Vracení daně

- DPH lze vrátit při splnění podmínek ZDPH:
 - osobám požívajícím výsad a imunit (§ 80),
 - v rámci zahraniční pomoci (§ 81),
 - plátcům v jiných členských státech (§ 82),
 - osobám registrovaným k dani v jiném členském státě (§ 82a, 82b),
 - zahraničním osobám povinným k dani (§ 83),
 - fyzickým osobám ze třetích zemí při vývozu zboží (§ 84),
 - osobám se zdravotním postižením (§ 85),
 - ozbrojeným silám cizích států (§ 86).

Prodej zboží za ceny bez daně

- (1) Zboží lze prodávat fyzické osobě při jejím bezprostředním výstupu z území Evropské unie za ceny bez daně pouze
 - a) na základě pravomocného povolení k prodeji za ceny bez daně,
 - b) v části tranzitního prostoru mezinárodního letiště vymezené v povolení k prodeji za ceny bez daně nebo na palubě letadla během letu a
 - c) po ověření, že její cílová stanice je ve třetí zemi nebo na třetím území.
- (2) V případě povolení k prodeji za ceny bez daně je místně příslušným správcem daně celní úřad místně příslušný mezinárodnímu letišti.
- (3) U zboží, které bylo dodáno plátcem v tuzemsku a bylo umístěno do prostor uvedených v odstavci 1 písm. b), může držitel povolení k prodeji za ceny bez daně uplatnit nárok na odpočet daně za podmínek stanovených tímto zákonem.
- (4) Na povolení k prodeji za ceny bez daně se použijí ustanovení zákona o spotřebních daních upravující povolení k prodeji za ceny bez spotřební daně obdobně.

Zvláštní režim pro cestovní službu

- (1) Zvláštní režim je povinen použít poskytovatel cestovní služby, který jedná se zákazníkem vlastním jménem, při poskytnutí cestovní služby zákazníkovi.
- (2) Pro účely tohoto zvláštního režimu pro cestovní službu se rozumí
 - a) poskytovatelem cestovní služby osoba povinná k dani, která poskytuje zákazníkovi cestovní službu,
 - b) zákazníkem osoba, které je poskytnuta cestovní služba,
 - c) cestovní službou poskytnutí služby zákazníkovi, která zahrnuje kombinace služeb cestovního ruchu a popřípadě zboží, pokud jsou jednotlivé služby cestovního ruchu a zboží nakoupené od jiných osob povinných k dani; poskytnutí cestovní služby se považuje za poskytnutí jedné služby, přestože k uskutečnění cestovní služby se využije více služeb cestovního ruchu a popřípadě zboží nakoupené od jiných osob povinných k dani; za cestovní službu se považuje i poskytnutí služby zákazníkovi, která zahrnuje pouze jednu nakoupenou službu cestovního ruchu ubytování nebo dopravy osob.
- (3) Při poskytnutí cestovní služby je základem daně přírážka poskytovatele cestovní služby snižená o daň z přírážky. Tato přírážka se stanoví jako rozdíl mezi celkovou peněžní částkou, kterou jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce od zákazníka nebo třetí osoby za poskytnutou cestovní službu, a součtem částek, které plátce uhradil nebo má uhradit za jednotlivé služby cestovního ruchu a zboží nakoupené od jiných osob povinných k dani, které jsou přímo zahrnuté do cestovní služby. Přírážku je možné stanovit také jako rozdíl mezi celkovou částkou, kterou jako úplatu obdržel nebo má obdržet poskytovatel cestovních služeb za poskytnuté cestovní služby uskutečněné za zdaňovací období, a celkovou částkou, kterou poskytovatel cestovních služeb uhradil nebo má uhradit za nakoupené služby cestovního ruchu, případně zboží od jiných osob povinných k dani, které jsou přímo zahrnuté do cestovních služeb uskutečněných za toto zdaňovací období. Je-li tento rozdíl záporný, základem daně je nula.

- (4) Při poskytnutí cestovní služby je místem plnění místo, kde má poskytovatel poskytující službu sídlo nebo místo podnikání. Pokud je však tato služba poskytnuta prostřednictvím provozovny, je místem plnění místo, kde je tato provozovna umístěna.
- (5) Poskytovatel cestovní služby je povinen přiznat daň ke dni uskutečnění cestovní služby, pokud se přírážka stanoví podle odstavce 3 za zdaňovací období, je povinen přiznat daň nejpozději k poslednímu dni zdaňovacího období, ve kterém jsou cestovní služby uskutečněny. Cestovní služba se považuje za uskutečněnou dnem poskytnutí cestovní služby. Za poskytnutí cestovní služby se považuje den poskytnutí poslední služby cestovního ruchu zahrnuté v cestovní službě.
- (6) U cestovní služby se uplatňuje základní sazba daně.
- (7) Pokud jednotlivé služby cestovního ruchu nakoupené od jiných osob povinných k dani jsou poskytnuty ve třetí zemi, cestovní služba je osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně. Jestliže služby cestovního ruchu nakoupené od jiných osob povinných k dani jsou poskytnuty jak mimo území Evropského společenství, tak i na území Evropské unie, je cestovní služba osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně jen v poměru odpovídajícímu poskytnutým službám ve třetí zemi a na území Evropské unie. Za službu cestovního ruchu poskytnutou ve třetí zemi se považuje nakoupená letecká přeprava osob s místem určení do třetí země se zpáteční přepravou, bez zpáteční přepravy nebo zpáteční přeprava.
- (8) Poskytovatel cestovní služby nemá nárok na odpočet daně ani na vrácení daně v jiném členském státě u zboží a služeb cestovního ruchu nakoupených od plátců nebo od osob registrovaných k dani v jiném členském státě, které poskytuje zákazníkovi jako součást cestovní služby.
- (9) Při poskytnutí cestovní služby musí být na daňovém dokladu uveden údaj "zvláštní režim – cestovní služba". Při poskytnutí cestovní služby nesmí být na daňovém dokladu samostatně uvedena daň týkající se přírážky.
- (10) Plátce, kterému byla poskytnuta cestovní služba, nemá nárok na odpočet daně z přírážky, kterou je povinen zaplatit v ceně za tuto poskytnutou službu.
- (11) Pokud poskytovatel cestovní služby poskytuje vlastní službu nebo zboží vytvořené vlastní činností, které nesmí zahrnout do cestovní služby, je povinen uplatňovat daň u těchto zdanitelných plnění podle příslušné sazby daně a daň se vypočítá z ceny určené podle právních předpisů upravujících oceňování majetku, která se považuje za peněžní částku včetně daně.
- (12) Pokud poskytovatel cestovní služby uplatňuje daň a současně je povinen použít zvláštní režim, je také povinen vést v evidenci pro účely DPH samostatně plnění podle jednotlivých způsobů uplatňování daně.

- (13) Plátce je povinen opravit základ daně a výši daně u poskytnuté cestovní služby při změně ceny nakoupené služby nebo zboží nebo celkové částky za poskytnutou cestovní službu podle odstavce 3, případně jiné změny, pokud tato změna má za následek zvýšení daně na výstupu. Rozdíl původního a opraveného základu daně se považuje za samostatné zdanitelné plnění a plátce je povinen provést opravu ke dni změny ceny nakoupené služby nebo zboží nebo celkové částky za poskytnutou cestovní službu podle odstavce 3, případně jiné změny. Pro výpočet daně se použije sazba daně platná ke dni uskutečnění původního zdanitelného plnění. Jestliže změna ceny nakoupené služby nebo zboží nebo celkové částky za poskytnutou cestovní službu podle odstavce 3, případně jiné změny, má za následek snížení daně na výstupu, může plátce opravit základ daně a výši daně stejným způsobem.
- (14) Pokud však plátce poskytuje cestovní služby jiné osobě povinné k dani, která není poskytovatelem cestovní služby, pro účely uskutečňování ekonomických činností, nemusí uplatňovat zvláštní režim a uplatňuje u jednotlivých nakoupených služeb cestovního ruchu daň na výstupu podle příslušné sazby daně, pokud všechny nakoupené služby cestovního ruchu zahrnuté v cestovní službě jsou poskytnuty v tuzemsku.
- (15) Zvláštní režim není oprávněn použít plátce, který poskytuje službu spočívající v zajištění cestovní služby jménem a na účet jiné osoby. Daň se vypočítá z úplaty, kterou plátce obdržel nebo má obdržet za poskytnutou službu zajištění cestovní služby, která se považuje za peněžní částku včetně daně. Poskytnutí služby spočívající v zajištění cestovní služby jménem a na účet jiné osoby je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně, pokud jednotlivé služby cestovního ruchu zahrnuté v cestovní službě jsou poskytnuty ve třetí zemi. Pokud jsou služby cestovního ruchu zahrnuté v cestovní službě poskytnuty jak ve třetí zemi, tak i na území Evropské unie, je poskytnutí služby spočívající v zajištění cestovní služby jménem a na účet jiné osoby osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně jen v poměru odpovídajícím poskytnutým službám cestovního ruchu ve třetí zemi a na území Evropské unie. Pro vymezení služby cestovního ruchu poskytnuté ve třetí zemi platí odstavec 7 věta třetí obdobně.

Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi

- (1) Pro účely tohoto ustanovení se rozumí
 - a) uměleckými díly, sběratelskými předměty, starožitnostmi zboží uvedené v příloze č. 2,
 - b) použitým zbožím hmotný movitý majetek, který je vhodný k dalšímu použití v nezměněném stavu nebo po opravě, kromě uměleckých děl, sběratelských předmětů nebo starožitností uvedených v příloze č. 2 a kromě drahých kovů a drahokamů,
 - c) obchodníkem plátce nebo osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, která v rámci uskutečňování ekonomických činností pořizuje nebo dováží použité zboží, umělecké předměty, sběratelské předměty nebo starožitnosti za účelem dalšího prodeje, jednající na vlastní účet nebo na účet jiné osoby, pokud ji náleží odměna.
- (2) Zvláštní režim může použít obchodník při dodání použitého zboží, uměleckého díla, sběratelského předmětu nebo starožitnosti, pokud je toto zboží obchodníkovi dodáno v rámci obchodování na území Evropské unie
 - a) osobou nepovinnou k dani,
 - b) osobou povinnou k dani se sídlem v tuzemsku, která není plátcem,
 - c) osvobozenou osobou, která není plátcem,
 - d) jinou osobou povinnou k dani, pro kterou je dodání tohoto zboží osvobozeno od daně podle § 62 nebo obdobně podle platného předpisu jiného členského státu, nebo
 - e) jiným obchodníkem, pokud byl při dodání tohoto zboží tímto jiným obchodníkem použit zvláštní režim.

- (3) Při použití zvláštního režimu je základem daně přírážka snižená o daň z přírážky. Tato přírážka se stanoví jako rozdíl mezi prodejní cenou obchodníka a pořizovací cenou tohoto zboží. Pokud je tento rozdíl záporný, základem daně je nula. Pro účely tohoto ustanovení se rozumí
 - a) prodejní cenou úplata, která byla nebo má být získaná obchodníkem od osoby, které je zboží dodáno, nebo od třetí strany, včetně dotace k ceně, daní, cel, poplatků a vedlejších výdajů jako provize, náklady na balné, přepravu a pojištění požadované obchodníkem od osoby, které je zboží dodáno, s výjimkou částek uvedených v § 36 odst. 5 a 11,
 - b) pořizovací cenou úplata stanovená v písmenu a), která byla nebo má být získaná od obchodníka osobou, která mu zboží dodává.
- (4) Pokud jednotková pořizovací cena zboží nepřevyšuje 1 000 Kč, je možné přírážku stanovit za zdaňovací období, v rozdělení podle příslušné sazby daně. V tomto případě se přírážka stanoví jako rozdíl mezi celkovou prodejní cenou za dodané zboží a celkovou pořizovací cenou za nakoupené zboží, uskutečněné za zdaňovací období, v rozdělení podle příslušné sazby daně.
- (5) Obchodník se může rozhodnout pro používání zvláštního režimu při dodání
 - a) uměleckého díla, sběratelského předmětu nebo starožitnosti, které sám dovezl,
 - b) uměleckého díla, které mu dodal autor díla nebo jeho právní nástupce,
- (6) Při stanovení přírážky postupuje obchodník podle odstavce 3 nebo 4 za celé zdaňovací období.
- (7) Pokud obchodník postupuje podle odstavce 5, je povinen stanovit základ daně podle odstavce 4. Pořizovací cena pro výpočet přírážky při dovozu zboží podle odstavce 5 písm. a) se stanoví jako součet základu daně při dovozu tohoto zboží a daně vyměřené při dovozu zboží.
- (8) Postup podle odstavce 5 je obchodník povinen oznámit správci daně. Obchodník je povinen postupovat podle zvláštního režimu nejméně dva následující po sobě jdoucí kalendářní roky ode dne oznámení.
- (9) Pokud při dodání použitého zboží, uměleckého díla, sběratelského předmětu nebo starožitnosti jsou splněny podmínky pro osvobození vývozu zboží podle § 66, je dodání tohoto zboží, jestliže je předmětem zvláštního režimu, také osvobozeno od daně.

- (10) Plátce nemá nárok na odpočet daně z přírážky, kterou je povinen zaplatit v prodejní ceně zboží, které mu bylo dodáno obchodníkem, pokud je dodání tohoto zboží předmětem zvláštního režimu.

(11) Obchodník při dodání zboží, které je předmětem zvláštního režimu, nemá nárok na odpočet daně

 - a) u uměleckého díla, sběratelského předmětu nebo starožitnosti, které sám dovezl,
 - b) u uměleckého díla, které mu dodal autor díla nebo jeho právní nástupce.
- (12) Pokud se použije zvláštní režim při dodání zboží do jiného členského státu, nepoužije se § 8 a 64. Zvláštní režim nelze použít při dodání nového dopravního prostředku z tuzemska do jiného členského státu. Zvláštní režim nelze také použít při dodání zboží, pokud byl při jeho pořízení uplatněn nárok na odpočet daně.

(13) Pokud obchodník uplatňuje daň a současně používá zvláštní režim, je povinen vést v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty samostatně plnění podle jednotlivých způsobů uplatňování daně.

(14) Při dodání zboží, které je předmětem zvláštního režimu, musí být na daňovém dokladu uveden údaj "zvláštní režim – použité zboží", "zvláštní režim – umělecká díla" nebo "zvláštní režim – sběratelské předměty a starožitnosti". Při dodání zboží, které je předmětem zvláštního režimu, nesmí být na daňovém dokladu samostatně uvedena daň týkající se přírážky, s výjimkou dokladu o prodeji motorového vozidla pro osobu se zdravotním postižením.

(15) Obchodník má nárok na odpočet daně na vstupu u přijatého zdanitelného plnění dodání zboží, nepoužije-li při jeho následném dodání zvláštní režim, pokud jde o

 - a) umělecké dílo, sběratelský předmět nebo starožitnost, které sám dovezl,
 - b) umělecké dílo, které mu
 - 1. dodal autor díla nebo jeho právní nástupce, nebo
 - 2. dodala jiná osoba povinná k dani, která při tomto dodání nepoužila zvláštní režim.
- (16) Nárok na odpočet daně podle odstavce 15 vzniká obchodníkovi okamžikem, ke kterému je povinen přiznat daň z tohoto dodání zboží.

Zvláštní režim pro plátce, kteří nakupují zboží za účelem jeho dalšího prodeje v nezměněném stavu

- Plátci, kteří nakupují zboží za účelem jeho dalšího prodeje v nezměněném stavu a nejsou prokazatelně schopni vykázat daň na výstupu na základě kontrolovatelné denní evidence tržeb, mohou požádat příslušného správce daně o stanovení individuálního způsobu stanovení daně. Správce daně je povinen stanovit plátci na základě konkrétních podmínek vedení záznamní povinnosti ve smyslu § 100a daňového řádu individuální způsob stanovení daně. Správce daně zároveň určí plátci i dobu, na kterou se tato výjimka vztahuje.